



F S S P X



# De Monstrans

“Instaurare omnia in Christo”

## Nieuws uit de Hemelstraat

Het katholiek gezin,  
hoop in de duisternis

Het apostolaat in de missies

Synode over synodaliteit:  
'Instrumentum laboris' (Deel 1/3)

EK: school van opvoeding

Ultreia!

El Camino per fiets

Sint Omaar en Sint Bertinus

'De vernietiging van Jeruzalem door keizer Titus', door Wilhelm von Kaulbach (1846), Neue Pinakothek (München).





# Het katholiek gezin, hoop in de duisternis



E.H. Louis Bochkoltz

Dierbare gelovigen,

In de maand augustus heeft een gelovig echtpaar gevraagd een H. Mis in onze kapel op te dragen voor hun 20-jarig huwelijksfeest. Er bestaat een speciale zegen voor de 25e en 50e verjaardag, maar zoals Sint Franciscus van Sales aanraadt, is het altijd goed een huwelijksjubileum te vieren met een H. Mis aan de voet van het altaar.

Bij deze gelegenheid vond ik het schilderij op de voorpagina van onze *Monstrans*. De uitleg van dit meesterwerk van de Duitse schilder Kaulbach (de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70) is zeer leerrijk!

Op angstaanjagende wijze zien we de ondergang van het Joodse volk, ooit uitverkoren, maar dat zich van God heeft afgekeerd. De tempel van Jeruzalem staat in brand en engelen houden vlammende zwaarden vast om aan te geven dat ze een goddelijke straf uitvoeren.

Rechts staat Titus, de zegevierende Romeinse generaal, aan het hoofd van de legioenen. Volgens de Joodse historicus Josephus riep Titus uit toen hij de Tempel in rook zag opgaan: "Niet ik heb dit gewild, maar de toorn van God". Links op de achtergrond zien we de oude leiders van het Joodse volk zich met machteloze woede terugtrekken.

In het midden van de afbeelding, helemaal op de voorgrond, wil de hogepriester het zwaard door zijn hart steken, terwijl zijn vrouw en kinderen hem smeken hen eerst te doden ... Afschuw, wanhoop, ondergang zonder remedie, alles komt ons tegemoet uit dit schilderij.

Maar vooraan, rechts, zien we iets heel anders. We zien een katholiek gezin ontsnappen uit de verwoeste stad. Op één van de muildieren zit de moeder met twee kleine kinderen tegen haar hart gedrukt, achter haar rug zit nog een kind en op

het andere muildier zitten alleen maar kinderen. Katholiek gezin, groot gezin.

Een jongeman loopt vooraan en zingt een psalm. Achter hen bidt ook de vader. Boven de groep zweven engelen, engelen van geloof, hoop en naastenliefde, maar ze hebben geen vlammende zwaarden in hun handen, nee, ze dragen een kelk waarin het Allerheiligste Sacrament straalt.

Zelfs in de beproeving blijft het vluchtend katholiek gezin vol vertrouwen, sterk en enthousiast, omdat het gesterkt wordt door het Allerheiligste Sacrament.

En om de les nog completer te maken, is er nog een episode: drie schaars geklede jonge Joodse kinderen werpen zich voor het vluchtend christelijk gezin: "Neem ons mee, laat ons niet omkomen". En met een vriendelijke glimlach knikt één van de katholieke kinderen naar hen.

Wie zou niet aanvoelen wat dit beeld voor ons betekent? Over de familie die zich verzet tegen Gods wetten dreigt de toorn van Gods oordeel. De verwoesting van de buitengewoon mooie en rijke tempel van Salomon staat voor de verwoesting van de deugdzame en waardenrijke tempel van het gezin.

Als er nog een middel tot verlossing is voor de wankelende wereld, dan is dit het ideale katholieke gezin. Katholieke gezinnen moeten zich losmaken van wereldse ideeën en morele frivoliteit.

Er is niets wat we vandaag de dag meer nodig hebben dan katholieke gezinnen.

Het gezin met vader en moeder waaruit jonge meisjes met zuivere zielen en jonge mannen met ogen zo helder als sterren geboren zullen worden.

Het gezin dat de geruïneerde mensheid zal verjongen en zuiveren.

Heer, verdedig, bescherm, versterk en zegen het katholiek gezin!



# Het apostolaat in de missies

Mgr. Marcel Lefebvre



Noot: Dit is de zeventiende brief van het boek *Lettres pastorales* ('Pastorale brieven'). Wij zijn van plan de verschillende brieven te publiceren in *De Monstrans*.

Zoals elk jaar rond deze tijd, zijn er enkele benoemingen. Voor een aantal zijn dit hun eerste posten, die hun voor het apostolaat zijn toegewezen.

Zij zullen alle raadgevingen moeten toepassen, die hun zijn gegeven en, wat meer is, geheel het leven en de gaven van de Heilige Geest.

Mogen zij, met de genade Gods, ernaar streven heel hun priesterlijk, religieus en missionair leven een richting te geven die werkelijk in overeenstemming is met de geest van de Kerk zoals deze uitgedrukt wordt in haar wetten: het Canoniek Recht, de liturgische boeken, het ritueel. Verhopen zij niet de evangelische geest te vinden buiten deze van de Kerk.

Mogen zij leren de behoeften van hun ministerie te harmoniseren met deze van hun innerlijk en religieus leven, de behoeften van de pastoraal met een getrouwe administratie: het bijhouden van documenten, van de *status animarum*, van de registers. Mogen zij de goede gewoonte aannemen de akten die zij maken, onmiddellijk in te schrijven in de registers of ze getrouw over te schrijven van zodra ze terug zijn van hun pastorale ronde.

Mogen zij de eenvoud en de armoede combineren met de nodige zorg om hun gezondheid te bewaren. Dat zij vermijden opgeslorpt te worden door materiële bekommernissen en daardoor de voorbereiding van preken, catechismus en geestelijke raadgevingen verwaarlozen. Mogen zij klaar staan om met een onaflatend geduld biecht te horen zonder een zekere discipline te vergeten. Moge de ware naastenliefde van Onze Heer hun hart vervullen en geen gevoelige affectie die hen riskeert af te leiden van het ware apostolische doel, waarvoor zij alles verlaten hebben.

Zalig zij die in de loop van hun apostolisch leven zoveel keuzes hebben gemaakt, en zich nog altijd gedragen naar de geest van raad en discretie, het is te zeggen naar de Geest van God. De afweging, de

bezinning, de innerlijke vrede en het gebed helpen om goede keuzes te maken voor het heil van de zielen en het heil van onze ziel. Zalig zij die erin slagen hun leven, hun activiteit, hun dagindeling op zo een wijze te disciplineren, dat zij beantwoorden aan de liefde van God en de liefde voor de naaste.

Laten zij tenslotte gebruik maken van de ervaring van hun oudere collega's. Dat is nog een teken van wijsheid. In vele gevallen zal het beroep op hun oversten hen hun aarzelingen doen overwinnen en zal ze ervan weerhouden onnodige en soms schadelijke fouten te maken.

Mogen de oversten die hen ontvangen, het verlangen hebben om van hen perfecte apostelen te maken. Dat zij niet aarzelen hen verantwoordelijkheden te geven van zodra zij de taal voldoende kennen en zij voldoende ingewerkt zijn. Dat zij hen vooral gewoon maken te werken met de hoofdcatechisten en de catechisten en met de verantwoordelijke gelovigen in een geest van naastenliefde en respect voor deze kostbare helpers ...

De gebeurtenissen in Guinea beroeren ons om verschillende redenen. Het is een naburige christenheid, waarvan wij de herders en de priesters goed kennen. Het is een familie van de Kerk die lijdt onder vervolging. Zijn Excellentie Monseigneur de Milleville was vaak onze gast in Dakar. Wij delen hun lijden innig. Wij zullen bidden en laten bidden tot Onze Heer opdat zijn Koninkrijk zich opnieuw zou uitstrekken over dit land dat ons zo dierbaar is.

Moge Onze Lieve Vrouw van Poponguine ons bewaren en ons helpen ons apostolaat verder te zetten in de liefde en de vrede van Jezus.

Rondschrijven aan de confraters nr. 72  
Dakar, op het feest van de H Pius X, 3 sept. 1961



# Synode over synodaliteit: 'Instrumentum laboris'

Deel 1/3: de methode

Bron: Vaticaan - FSSPX.News

Op 20 juni 2023 publiceerde het secretariaat van de Bisschoppensynode het *Instrumentum Laboris* (IL) – het werkinstrument – voor de vergadering van de Bisschoppensynode die in oktober in het Vaticaan zal plaatsvinden.

Dit document van ongeveer veertig pagina's is voorbereid op basis van elementen uit de eerste twee fasen die al zijn afgerond: de diocesane fase, waarin bisdommen uit de hele wereld werden gemobiliseerd, en de continentale fase, waarin het episcopaat van elk continent werd samengebracht rond een eerste werkdocument ("Vergroot de ruimte van je tent") dat eigenlijk rampzalig was.

Kort voor zijn dood beschreef Kardinaal George Pell het als "één van de meest onsamenhangende documenten die Rome ooit heeft uitgebracht" of als "een ongezonde nachtmerrie", om de angst te beschrijven die een echte katholiek kan hebben wanneer hij met zo'n tekst wordt geconfronteerd.

Het nieuwe document is meer coherent, maar het is niet minder gevaarlijk: door de methode die het voorstelt en door de bronnen en de onderwerpen die het ter discussie voorlegt aan de bisschoppen - en niet te vergeten aan de aanwezige leken, die stemrecht zullen hebben.

## Een methode gebaseerd op een *praktijk*

Het IL is gebaseerd op de twee voorgaande fasen: "De vragen die door het IL worden gesteld, drukken de rijkdom uit van het proces waaruit zij voortkomen; (...) zij getuigen van de geloofservaring van het Volk van God en dragen zo de stempel van een transcendente betekenis" (nr. 11). Dit is het resultaat van de "ervaring van het samen op weg zijn" van de lokale kerken (id.).

Dit begrip *ervaring* lijkt cruciaal te zijn, en we zullen begrijpen waarom. Net als in het vorige document zijn er weinig of geen definities. Maar de praktijk wordt benadrukt: "een synodale Kerk wordt gekenmerkt door haar werkwijze" (nr. 14).

Net als bij het marxisme of de psychoanalyse moet men de synodaliteit praktiseren om de natuur ervan te leren kennen. Deze "synodale Kerk" (110 vermeldingen in de tekst) is niet gedefinieerd, ze moet door de ervaring begrepen worden: "Het abstracte of theoretische begrip *synodaliteit* begint zich te verwerkelijken door een concrete ervaring" (nr. 18).

Op basis van deze ervaring formuleert het IL de "karakteristieke kenmerken van een synodale Kerk". De gebruikte woorden moeten geciteerd worden: uit deze ervaring "ontstaat een denkbeeld dat het mogelijk maakt om een synodale Kerk te karakteriseren. Deze karakteristieke kenmerken nemen de vorm aan van gedeelde overtuigingen waarbij we kunnen stilstaan om er samen over na te denken" (nr. 19).

## De kenmerken van een synodale Kerk die uit het 'brainstormen' van de eerste fasen komen

Deze praktijk – vergelijkbaar met brainstormen, een sessie waarin de deelnemers ideeën lanceren die vervolgens worden besproken – bracht met "grote kracht" naar voren, dat "een synodale Kerk gebaseerd is op de erkenning van de gemeenschappelijke waardigheid die voortvloeit uit het Doopsel" wat "echte medeverantwoordelijkheid" creëert. Dit punt is fundamenteel voor wat volgt.

Dit "gaat gepaard met het verlangen naar



een steeds meer synodale Kerk, ook in haar instellingen, structuren en procedures, om een ruimte te creëren waarin gemeenschappelijke waardigheid door het Doopsel en medeverantwoordelijkheid in de zending niet alleen worden bevestigd, maar ook worden gebruikt en toegepast” (nr. 21). De aandachtige lezer begrijpt onmiddellijk het belang van deze uitspraak.

Een volgend kenmerk: “Een synodale Kerk is een luisterende Kerk” (nr. 22). “Luisteren naar anderen en anderen die naar u luisteren geeft een theologische en kerkelijke diepgang. (...) Deze manier van luisteren zal alle relaties die de christelijke gemeenschap aangaat met haar leden, met andere geloofsgemeenschappen en met de samenleving als geheel kenmerken en veranderen (Ibid.)”.

Na te hebben bevestigd dat “een synodale Kerk nederig wil zijn” en “om vergeving moet vragen”, vervolgt het document: “een synodale Kerk is een Kerk van ontmoeting en dialoog”. Dialoog binnen de Kerk, maar ook met leden van andere kerkelijke gemeenschappen – protestanten welteverstaan – andere religies en wereldculturen (nr. 25).

Dit leidt tot de conclusie dat “synodaliteit in de eerste plaats een dynamiek schijnt te zijn die concrete lokale gemeenschappen bezielt” (Ibid.). De tekst vervolgt: “synodaliteit blijkt een constitutieve dimensie van de Kerk sinds haar ontstaan te zijn, ook al moet ze nog geconcretiseerd worden” (nr. 26).

Deze concretisering moet diepgaand en totaal zijn, daarom is “een synodale Kerk een open en gastvrije Kerk. Ze is er voor iedereen” (nr. 26). Ze vraagt tegelijkertijd om “eerlijk en onbevreesd te voldoen aan de oproep tot een dieper begrip van de relatie tussen liefde en waarheid” (nr. 27). We wijzen erop dat het hier over inclusie gaat.

Een synodale Kerk wordt ook gekenmerkt “door het vermogen om met spanningen om te gaan zonder zich erdoor te laten overstelpen” (nr. 28). Dit wordt vervolgens uitgelegd: “Proberen om samen op weg te gaan, brengt ons ook in contact met een gezonde angst voor onvolledigheid” en met het besef dat bepaalde kwesties niet onmiddellijk kunnen worden opgelost.

Het laatste kenmerk dat genoemd wordt, is dat van het inzicht “in de rijkdom van de [menselijke] waardigheid die deze term opwekt” (nr. 31). “Door aandachtig te luisteren naar elkaars ervaringen groeien we in wederzijds respect en onderscheiden we de bewegingen van Gods Geest in het leven van anderen en in dat van onszelf” (Ibid.).

“Zo besteden we ook meer aandacht aan ‘wat de Geest zegt tot de Kerken’ (Openb. 2, 7), in de hoop een Kerk te worden die steeds beter in staat is om

door de Geest geleide, profetische beslissingen te nemen (Ibid.)”

## Een methode van immanentie<sup>1</sup>

Deze opsomming van de kenmerken van een “synodale Kerk”, zonder ze te hebben gedefinieerd, toont allereerst de grote zwakheid van het concept. Want de kenmerken van een ding hangen af van haar definitie en als de Kerk niet in staat is zichzelf te definiëren, is ze erg verzwakt.

Ook al stelt het mysterie van de Kerk ons niet in staat haar in al haar bovennatuurlijke diepte te begrijpen, toch heeft de Bruid van Christus niet nagelaten zichzelf door de eeuwen heen te definiëren en de kenmerken te geven die uit deze definitie voortvloeien. Zo leert de Catechismus van de heilige Pius X dat: “De Katholieke Kerk is de gemeenschap van alle gedoopten, die op aarde leven en hetzelfde geloof en dezelfde wet van Jezus Christus belijden, dezelfde sacramenten ontvangen en aan de wettige herders gehoorzamen, vooral aan de Paus van Rome.”

En volgens de Traditie, de Kerkvaders en de Concilies, zijn de eigenschappen van de Kerk: Eén, Heilig, Katholiek, Apostolisch, Onveranderlijk, Onfeilbaar, Zichtbaar, Eeuwig, Hiërarchisch en Rooms.

Het II stelt zich enigszins tevreden met het ordenen van een praktijk, een ervaring, een belevenis van leden van de Kerk – of liever mensen die zelfs geen lid zijn. Zoals men zal kunnen ontdekken, is deze ervaring doordrongen van alle wereldse invloeden, in de Paulinische zin van het woord, en van de ideologieën die overal circuleren.

Dit is dus wat mensen denken – mensen die heel vaak onwetend zijn, zoals veel diocesane syntheses toegeven - wat naar voren wordt gebracht, wat overgenomen en geordend wordt om er een theorie van te maken. Dit is exact de gang van zaken die beschreven en veroordeeld werd door de encycliek *Pascendi* van de H. Paus Pius X.

De modernisten vatten de dogmatische vooruitgang op als immanente onderwerpen, wat vervolgens uitgedrukt werd in dogma’s door het leergezag. Dat is waar we hier getuige van zijn.

## VOETNOTEN

<sup>1</sup> Immanentie (letterlijk: erin blijvend) is dat wat tot de [menselijke] structuur van iets behoort en deze niet overschrijdt. Zo is immanent in de kennistheorie dat wat het bewustzijn niet te boven gaat, maar binnen de ervaring of het bewustzijn blijft. Binnen een theologische context zijn immanentie en immanent termen die gesteld worden tegenover transcendentie en transcendent, om uit te drukken hoe de aanwezigheid van de - bijvoorbeeld christelijke - godheid in de wereld gezien wordt. (Bron: wikipedia)

# O.L.V.-ten-Hemelopsneming 25.8.23



Op 25 augustus 2023 vierden we niet alleen O.L.V.-ten-Hemelopsneming, maar ook de aanstelling van E.H. Louis Bochkoltz als nieuwe prior van de Priorij van het Allerheiligste Sacrament te Antwerpen.

Te dezer gelegenheid kreeg E.H. Verlinden de meest passende staf om met de hulp van Onze Lieve Vrouw de nieuwe prior met haar wijsheid te begeleiden en hem te steunen.

Anna en Broeder René Maria animeerden de namiddag met een gezellige, 'hemelse quiz', vol met anekdotes en bijzondere uitdagingen.

De Eucharistische Kruistocht, in vol uniform, was trots aanwezig te zijn en een formeel welkom aan de nieuwe prior te schenken.

"Door de heiliging van priesters, werken we aan de heiliging van de gelovigen. Als de priesters heiliger zijn, zullen de gelovigen ook heiliger worden." — Preek van E.H. Bochkoltz (15.08.23)



# EK: school van opvoeding

Verlag van het (geslaagd) zomerkamp

E.H. Jan De Bruyn, E.K.-aalmoezenier Vlaanderen

Het E.K.-zomerkamp anno 2023 is nog maar net achter de rug. Laat ons eventjes terugblikken op het grootste E.K.-evenement van het jaar. Ik schrijf dit verslag vanuit het perspectief van een leider. Een E.K.-kamp voor een leider wil ik met vier woorden omschreven: zelfovergave, vermoeidheid, vreugde, geestelijke vooruitgang.

## Zelfovergave

Een ander woord dat ik hier had kunnen zetten is engagement. Twaalf lekenleiders, twee priesters, twee seminaristen en een broeder moeten het opnemen tegen tachtig kinderen die een jaar lang schoolstress en stadsleven achter de rug hebben. Wat is bedoeld met 'opnemen tegen'? Zal de leiding tegen de kinderen spelen en concurreren voor de beste sport- en groepsprestaties? Neen, zo is het niet bedoeld! Bedoeld is, dat deze groep van leiders en geestelijken ervoor instaat dat deze groep kinderen zich niet alleen heel erg amuseert, maar dat ze ook geestelijk gewapend en gesterkt naar huis gaan. En dat is een strijd! De E.K. is geen bezigheidstherapie voor kinderen, maar een opvoedingssysteem. Het werkwoord opvoeden in het Latijn is *educere*, wat 'eruit trekken' betekent. Uit wat trekken? Opvoeden betekent een mens uit zijn toestand van onvolmaaktheid en zedelijk-morele ellende trekken naar een toestand van volmaaktheid. Doel van de opvoeding is dus de heiligheid. En wat zijn de middelen? Deze zijn talrijk, zowel natuurlijke als bovennatuurlijke middelen. Maar wat is het middel bij uitstek? Het is de zich wegschenkende God zelf, die tot dit doel ons voedsel is willen worden! Het is de eucharistische Heer! "Ja, daar gaan we weer. Dat wisten we nog niet! Kuch kuch." Ja het is een feite

een vanzelfsprekende en evidente conclusie dat de Eucharistie het machtigste middel zou moeten zijn in de heiliging van de zielen. En toch, en toch ... Hoe dikwijls blijven haar uitwerkingen krachteloos en onvruchtbaar. Wat is de reden? De Eucharistie is misschien toch niet zo'n magisch middeltje of toverdrankje gelijk sommigen zich het voorstellen of wensen. Het antwoord ligt in volgende theologische leerstelling omvat die de *doctor gratiae*, de dokter der genade, de heilige en kerkvader Augustinus het eerste uitsprak: *gratia supponit naturam* – de genade bouwt op de natuur. Wat betekent dit? De genade die ons heiligt kan enkel maar vruchtbaar zijn als de zielen erop voorbereid zijn ze goed te ontvangen. Nat hout zal niet zo snel branden als droog en een metalen staaf zal onder de vlam van een aansteker niet eenmaal vuur vatten. Hier wordt de rol van de opvoeder zichtbaar. Hij moet de zielen voorbereiden op de genade, ze ervoor ontvankelijk maken. En dat is een kunst! Neen, opvoeden is niet gewoon kinderen rustig houden en ervoor zorgen dat ze beleefd blijven zodat we als opvoeders niet voor schut komen te staan als we kinderen ergens naartoe nemen. De genade bouwt op de natuur. Dat betekent concreet dat de zielen moeten voorbereid worden, maar het betekent ook dat, gelijk in de natuur, oefening meester maakt. Herhaalde akten en daden zorgen ervoor dat de ziel sneller, eenvoudiger en steeds beter voorbereid zal zijn.

Nu kunnen we dus een opvoedingsplan gaan maken. Ze moet daarin bestaan een omkadering te geven die het kinderen mogelijk maakt zo vruchtbaar mogelijk aan de bronnen van bovennatuurlijke genaden te putten. Ziehier het programma van de E.K.! Niet meer, niet minder. Maar misschien vraagt u zich af, wat twaalf dagen sport en spel en overnachten in tenten te maken



hebben met voorbereiding op de communie. Over de catechismuslessen en het bidden zijn we het eens, die bereiden zeker de kinderen daarop voor. Maar vergis u niet. De genade bouwt op de natuur, zij werkt en ontwikkelt zich ook op de wijze van de natuur. Er moet een gezonde natuur zijn, een gezonde bodem om het sap van de genade in zich op te nemen. De natuurlijke deugden zijn uiterst belangrijk: discipline en zelfbeheersing, opgewektheid en edelmoedigheid, zelfopoffering en moed, eerbaarheid en gehoorzaamheid. Allemaal natuurlijke deugden die de akker van onze ziel voorbereiden op het sap van de genade. Het kind moet deze natuurlijke deugden eerst op natuurlijke weg leren kennen en waarderen, vooraleer zij bovennatuurlijk kunnen worden. In het kind moet eerst een zin opgewekt worden voor het mooie, het goede en het ware. Het kind moet tot inzicht komen dat het van de goede God een ziel met prachtige eigenschappen en talenten gekregen heeft en dat het hier een tijd lang op aarde mag leven om al deze talenten te ontplooiën en te gebruiken voor de eer en glorie van God. Het kind moet de schoonheid van de schepping en heel bijzonder ook van zijn eigen ziel herkennen. Het kind moet vreugde ervaren over de schepping en over zichzelf. Deze vreugde leidt tot opgewektheid en dankbaarheid ten opzichte van de Schepper. Het kind staat nu positief en met een ideaal in zijn levensschoenen. Vandaar zijn sport, spel, muziek en intellectuele vorming van grote waarde zijn in de opvoeding. Het is immers de schepping Gods! Het is de eerste en eenvoudigste weg tot verheerlijking Gods. Sport en spel hebben dus een grote waarde in de E.K. en maken een groot onderdeel van het kamp uit.

Het kind moet tot het inzicht komen dat er ook een geestelijke schoonheid bestaat, dat het uniform en het paard de ridder niet maakt, maar de trouw, de zelfopoffering en de toewijding aan het ideaal iemand echt ridderlijk maken. Vanuit dit inzicht zal het kind de deugd gaan liefhebben. Discipline, zelfbeheersing en opoffering worden plots strevenswaardig. Zie toch, hoe mooi en zelfbeheerst die soldaten marcheren; zie toch welk een moed en offergeest ze voor de dag leggen wanneer ze in de strijd trekken. Aanschouw de trouw van een ridder aan zijn heer. Ja, dat zijn natuurlijke deugden die het kind heel spontaan via deze weg kan ontdekken. Nu komt het er nog op aan dit natuurlijke ideaal, het ridderschap, een duwtje omhoog te geven, ze een bovennatuurlijke wending te geven. Daar heb je het dan, ridderschap van Jezus Christus, een bovennatuurlijk ridderschap. Een Heilige Christoffel, een Heilige

Ignatius en tal van andere heiligen hebben op deze manier de weg der heiligheid ingeslagen. De Heilige Christoffel wilde zijn diensten alleen aanbieden aan het allerhoogste gezag. Hij had grote plannen, hij wilde grootse dingen gaan doen in het leven. Eerst trad hij in dienst bij de koning, die echter ondergeschikt was aan de keizer. Toen hij ervoer dat er iemand boven de koning stond, trad hij in dienst bij de keizer, maar die was ondergeschikt aan de duivel. Toen bood hij aan de duivel zijn diensten aan. De duivel was echter ondergeschikt aan Christus en toen besloot Christoffel Christus te gaan dienen. De Heilige Ignatius was van kindsheid aangegrepen door het ridderideaal. Hij diende in het Spaanse leger. Hij droomde van een eerbare ridderscarrière, zijn leven voor zijn land gevend. In de strijd tegen de Fransen trof een kanonskogel zijn rechterbeen. Hij werd bedlegerig en tijdens zijn lang herstelproces begon hij boeken te lezen, natuurlijk



Processie van het Allerheiligste Sacrament rond het domein van het kamp met een zelfgemaakt baldakijn en toortsen, zelf geplukte bloemen ...



eerst ridderromans, want dat was zijn levensideaal. Toen hij die uitgelezen had, begon hij het leven van de heiligen te lezen, wat het keerpunt van zijn leven betekende. Hij zag in de heiligen de ware helden, en in Christus de enige koning. Voortaan wilde hij enkel nog Christus dienen.

Heeft de E.K. niet dit bovennatuurlijk ridderideaal? In de E.K. zijn er vier rangen: kruisochter (enkel de das) – schildknaap – kruisvaarder – kruisridder. Vanaf de schildknaap verplicht men zich plechtig voor het tabernakel, dagelijks bepaalde gebeden te verrichten. Een langzaam opstijgen in het leger van Christus Koning. Opstijgen in het leger van Christus Koning betekent Hem inniger dienen, voornamelijk door het gebed, de communie en het offer. Ook dit kamp hadden we tal van bevorderingen, waar meerdere tientallen kinderen vrijwillig besloten op te stijgen in de rangen van dit leger. We mochten dit jaar drie kruisochters tot ridder slaan. De kruisridder verplicht zich tot het dagelijks bidden van het rozenhoedje, tot dagelijkse meditatie, een dagelijks offertje, de Mis zo veel bij te wonen als hij maar kan, iedere twee weken te biechten te gaan. Moge Onze-Lieve-Heer hun voornemen sterken en zegenen!

Discipline en eerbied voor de vlag, voor het

strijdlid moeten de jonge kruisochter een nieuw levensideaal influisteren. Het verleggen van de eigen grenzen op kamp door het gebrek aan gebruikelijk comfort sterkt de wil, die sinds de erfzonde met de *vulneratio debilitatis* – de wonde van zwakheid belast is: het overnachten in tenten, verdragen van de weeromstandigheden, het NK (niet klagen bij moeilijkheden, iets wat priester Poppe dikwijls zei), het doorzetten bij de spelen enzovoort.

Het opvoedingssysteem van de E.K. maakt dus zowel gebruik van de natuur als van de genade. Om dit plan zo goed mogelijk te realiseren is het belangrijk dat de opvoeders vertrouwd zijn met dit ideaal, dat zij, desondanks de drukte en vermoeidheid, zich dit ideaal voor ogen houden. De opvoeders in de E.K. zijn de leiders. Hun rol is doorslaggevend en vandaar ook het vormen van het leidingsteam. In het weekend van 18-19 maart afgelopen jaar kwam de leiding samen en kreeg een reeks van voordrachten over de E.K., haar geschiedenis, haar geest en het opvoedingssysteem van de H. Don Bosco. Toen begonnen de voorbereidingen van het zomerkamp, die sindsdien permanent doorgegaan zijn tot het kamp zelf. Ja zelfovergave en engagement is hier het juiste woord. Vele leiders werken en offerden meer dan de helft van hun vakantiedagen op voor



het kamp, een deel van de leiding ondersteunt de E.K. ook financieel. Het kamp voor de leiding begon een week vroeger dan dat voor de kinderen. Een week van kampopbouw, praktische organisatie en voorbereiding, en ja, zelfs van maken van spel materiaal. Wat een mooi beeld te zien hoe leiders en leidsters spel materiaal maken om de kinderen het kamp van hun leven te bezorgen. Eén getuigenis van een leidster, die tevens ook lerares is in één van onze scholen, wil ik u niet onthouden. Jarenlang heeft zij op een traditionele school van de Priesterbroederschap St. Pius X gezeten. Haar ouders konden niet de volledige kost betalen. Uit dankbaarheid nam zij zich voor zich te engageren in het apostolaat van de Broederschap, om zo te zeggen op die manier haar schuld af te betalen. Ze is heel dankbaar voor wat ze gekregen heeft op die school en wil dit alles verder geven aan de kinderzielen. Zulk een motivatie vast te stellen is echt bemoedigend voor een priester. Aan iedere leider en leidster heb ik vanaf de herstart van de E.K. in Vlaanderen (oktober 2022) gezegd, dat zij dit niet voor mij hoeven te doen, dat ze dit moeten doen uit ideaal en uit overtuiging. “Jullie gaan niet bij mij werken. Ik sta hier even vrijwillig als jullie en onze werkgever, onze grote baas is Hij daar” (wijzend naar het kruis). Om deze oprechte motivatie en zelfovergave telkens opnieuw te vernieuwen, kwam de leiding iedere dag voor het wakken van de kinderen om 7u samen in de kapel om het leidingsgebed te spreken. Het begint als volgt: “O goddelijke Kindervriend Jezus, vooraleer de kruistochters over U te spreken, kom ik U spreken over de kruistochters. [...] Ik verneder mij voor U omdat ikzelf zo nalatig verricht wat ik met zoveel vuur aanpreek... En nochtans, Gij zendt mij tot uw lievelingen om in hun onschuldige hartjes uw eucharistisch rijk uit te breiden, om ze te doen hongeren naar de H. Mis en de H. Communie, om ze tot vurige en getrouwe kruistochters te vormen.”

## Vermoeidheid

Een kamp is vermoeiend, er zullen altijd wel dingen anders lopen als gepland, kleine frustraties enzovoort. Maar wat ons erdoor moet dragen is deze motivatie van zelfovergave, het zich wegschenken voor het ideaal van de E.K. Een leiding bij wie deze motivatie ontbreekt, zal vroeg of laat opgeven.

Het was mooi om iedere morgen opnieuw de leiding vermoeid in de kapel te zien komen, hun zelfovergave en motivatie als leid(st)er vernieuwend

met het leidingsgebed. Op het voorkamp kwamen leiders me vragen om een lof te organiseren om te bidden voor de kinderen. Is dat geen motivatie? Is dat geen engagement? Wel, het is deze motivatie die nodig is op kamp. Moge Onze-Lieve-Heer jullie inzet, gebeden en onvermoeibare inspanningen belonen, dierbare leiding!

## Vreugde

Desondanks de vermoeidheid schenkt een kamp vreugde. Vreugde omwille van het unieke werk waarin wij allen ons steentje kunnen en mogen (!) bijdragen. Ik kan het niet op één hand tellen hoe dikwijls leiding mij kwam aangeven hoe mooi ze het werk van de E.K. vinden en hoe jammer het sommigen vonden nooit als kind zo iets te hebben mogen meemaken.



Slotkampvuur met de ouders.

## Geestelijke vooruitgang

Een getuigenis die me het meeste opviel over alle kampen van de E.K. die ik in Vlaanderen, Brussel, Nederland en Duitsland heb meegemaakt, is dat de leiding het E.K.-kamp heeft ervaren als dagen van geestelijke vooruitgang. Het kamp geeft een unieke sfeer waarbinnen geloven, bidden, over God spreken een vanzelfsprekendheid is. Dat is enorm aanmoedigend en geloofssterkend voor de leiding. Welk een voorbereiding de E.K. geeft voor hun toekomstige opvoedkundige rol als familie vader, familiemoeder, priester, broeder of zuster, weet men enkel als men leider in de E.K. geweest is.



## Enkele hoogtepunten

Tot slot nog enkele hoogtepunten van ons kamp. We kijken met vreugde terug op onze sacramentsprocessie, die we met de grootst mogelijke plechtigheid hebben uitgevoerd. De bedoeling was niet gewoon een processie te doen, maar een dag van liturgie voor te bereiden, een dag waarop we de Eucharistische Heer bijzonder in de bloemetjes zouden zetten, waarin iedereen zijn aandeel zou hebben. De cadettenjongens zaagden en sjorden een baldakijn, de cadettenmeisjes schilderden het doek dat op het baldakijn zou komen te liggen, de kleine jongens maakten fakkels voor rond het Allerheiligste, de kleine meisjes gingen bloemen plukken voor aan het altaar en tijdens de processie en tenslotte werd het gezang voorbereid door een menging van alle kruistochters. In het bijzonder moest het gezang dagenlang voorbereid worden. De kinderen zongen niet alleen het Kyriale, maar ook het proprium, ja ze hadden zelfs een polyfoon gezang voorbereid. Dat was een echte uitdaging, wat zo goed als niemand was vertrouwd met het zingen en niemand geloofde in zijn eigen zangkwaliteiten. Het resultaat was verbluffend. De vreugde tijdens en na de processie was af te lezen op de gezichten.

Ook de jaarlijkse bevorderingen waren zeer aanmoedigend. We mochten een hele rij van kruistochters in spe na twee jaar eindelijk de das overhandigen, waardoor zij volwaardig kruistochter worden. Vele kinderen, alsook leiding namen de verplichting van schildknaap en kruisvaarder op zich. De E.K. bloeit. Twee jaar geleden gingen we met vijftig op kamp, vorig jaar met zeventig, afgelopen kamp met negentig. We zijn dus bijna verdubbeld.

Andere hoogtepunten waren de driedaagse staptocht, de kampvuren, de dropping en het Amerikaanse juggerspel. De driedaagse staptocht waarbij de cadetten gedropt worden op ongeveer zeventig kilometer van het kamp. Onderweg moeten ze hun eten verzamelen door ruittocht, wat altijd een groot plezier is, maar men moet al dat eten ook meesleuren, heel de tocht lang. Drie dagen stappen langs prachtige wegen door bos en hei, 's avonds een zeil spannen om de nacht onder door te brengen, eten koken op gasvuur en als de eigenaar het toestaat op een kampvuur, elkaar aanmoedigen, bidden, zingen, opdrachten uitvoeren. Kortom: grenzen verleggen door vriendschap en doorzettingsvermogen!

Boven: de bevorderingen in de Eucharistische Kruistocht.  
Links: driedaagse kadetten meisjes.

## Slot

Wij kijken met vreugde en dankbaarheid terug op een geslaagd E.K.-kamp. Op de eerste plaats met dankbaarheid ten opzichte van Onze Heer, die ons geroepen heeft mee te werken aan heil van deze kinderzielen.

Onze kampen worden groter en groter. Nieuwe tenten en materiaal worden noodzakelijk. Wilt u meewerken aan de uitbreiding van dit prachtige werk? U kunt dit door een financiële bijdrage. Binnenkort zal ik een sponsoractie lanceren, waarbij u voor slechts 10 euro per maand een maandelijkse Mis voor al onze weldoeners opgedragen krijgt en wel zo lang als onze E.K. zal verder bestaan.

Dierbare gelovigen en beste ouders van onze kruistochters, ik zou een oproep willen doen om gebed voor de E.K., voor de kruistochters en haar leiding. Moge God dit werk, dat Hij begonnen heeft onder ons, ook tot voleinding voeren.



# Ultreia!

(door Broeder René Maria)

De bedevaart naar Santiago de Compostella was in de middeleeuwen na die naar het H. Land en Rome de grootste van de christenheid. Ontelbare bedevaarders trokken naar het graf van de H. Apostel Jacobus de Meerdere tot uitboeting van hun zonden of om genaden af te smeken. Ook wij waren er deze zomer op de fiets zoals u hierachter kunt lezen. Geen dag ging voorbij of we hebben het lied Ultreia gezongen en gebeden voor de bekering van onze vaderlanden. Hier eerst echter de voorgeschiedenis.

De Apostel Jacobus was één van de drie bijzonder door Jezus bevoorrechte Apostelen. Bij de opwekking van de dochter van Jäirus, bij de gedaanteverandering op de berg Tabor en in de hof van Olijven waren het telkens Petrus, Johannes en zijn broer Jacobus (de Meerdere) die vlakbij Jezus mochten blijven. Na Pinksteren en de vervolging door de Joden hebben de Apostelen zich verspreid en tenslotte wordt Jacobus gepakt en met het zwaard gedood door koning Herodes. Dit staat alles in de H. Schrift. Nu vult de hier en daar legendarische overlevering aan wat er nog met Jacobus gebeurde. Bij de verspreiding van de Apostelen is de Apostel Jacobus naar Spanje gegaan. Hij preekte er, maar had heel weinig succes. Terwijl Onze Lieve Vrouw nog leefde is zij hem verschenen en heeft hem gevraagd daar een kapelletje te bouwen. Op deze plaats is nu de grote kathedraal van Zaragossa. Na nog een tijd gepreekt te hebben is hij met enkele leerlingen naar het H. Land teruggegaan en heeft daar wel velen bekeerd. Toen heeft Herodes hem laten doden. Dan hebben twee leerlingen zijn dode lichaam meegenomen naar Spanje. Zij kwamen aan land bij Padron en hebben de koningin gevraagd hem te mogen begraven. Zij wees hen op een veld met wilde stieren. Deze stieren deerden hen niet, zij hielpen hen integendeel het lichaam van de Apostel met de stenen tombe een eind landinwaarts te slepen, daarop bekeerde zich de koningin. Op een kleine heuvel hebben zij de Apostel begraven. Het graf werd echter verwaarloosd en vergeten.

In de achtste eeuw kwamen moslims vanuit Afrika en veroverden bijna heel Spanje. Op een nacht zag Karel de Grote in een droom een baan van sterren die begon bij de Friese zee en tot in Gallicië ging. Deze droom had hij driemaal en hij vroeg zich af wat dat te betekenen had. Toen verscheen hem Jacobus, die hem gebod naar Spanje te gaan om de ongelovigen te bestrijden en zijn graf te ontzetten. Karel de Grote is gegaan en heeft gevochten. Tijdens één van die oorlogsperiodes zag de monnik Payo boven een

oude eik op de heuvel een stralende ster stilstaan. Andere kluizenaars en herders zagen hetzelfde. De bisschop werd erbij gehaald. Toen ze verder zochten en allerlei struiken wegkapten vonden ze de resten van het kapelletje en het graf van de Apostel Jacobus. Toen dit aan koning Alfonso bekend werd, pelgrimeerde hij erheen en riep meteen Sint Jacobus uit tot patroon. Hij liet er een grote kerk bouwen. Nu begonnen de bedevaarten en de plaats werd 'Compostella' genoemd (campus=veld, stella=ster). Het Jacobusgraf werd een grote morele steun voor de christenen. Ook vanuit andere landen uit Europa trok men naar het Apostelgraf. Langs de weg ('camino') verrezen vele kloosters en herbergen. In de 16e eeuw zijn de bedevaarten uit andere landen strek verminderd door oorlogen en antipropaganda van de protestanten. Pas in de 20e eeuw zijn ze weer opgekomen, de motivatie is echter helaas vaak minder religieus. Wel heeft een Fransman een lied gemaakt met de oude middeleeuwse groet 'Ultreia' (=steeds verder) en het antwoord 'e suseia' (=En daarboven). Volgens de Codex Calistinus uit de 12e eeuw is er een fragment van een lied erop met ultreia en suseia dat aan Vlamingen wordt toegeschreven. Wij hebben van het Franse lied de volgende Nederlandstalige versie gemaakt. Zoals dit ons de moed gaf om verder te gaan en het hogere te zoeken, zo moet het ieder van ons de moed geven om onze landen terug christelijk te maken!

## Ultreia! (Lied van Compostella)

Ied're morgen nemen we de baan  
Ied're avond komen we verder aan;  
Dag na dag galmt de echo ons na-a  
Het is de roep van Compostella.

## Ultreia! Ultreia! E suseia! Deus adjúva nos!

Weg van steen en weg van het geloof  
Duizend jaar betreden en beleefd;  
Sterrenbaan van Karel de Grote  
Dit is de weg van de devote.

En ginds aan 't eind van't continent,  
Waar Jacobus wacht op onze tent;  
Met een lach ziet hij van verre  
De zon die dooft in Finisterre.

Sint Jacobus hoor op deze bee,  
Van de Lage Landen aan de zee,  
G'leid ons van uw aardse schemel,  
Van hier tot in de hemel.



# El Camino per fiets

Fietsbedevaart 2023 naar Santiago de Compostella

## Een fietsbedevaarder



Op 2 juli zondagochtend na de vroegmis in de Hemelstraat vertrokken zes (jonge)mannen in het busje volgeladen met fietsen en een beetje bagage naar Saint-Macaire in het zuidwesten van Frankrijk. Daar werden ze vriendelijk onthaald door familie Guépin. In hun tuin werden de vijf tentjes voor het eerst opgezet. De volgende dag was de H. Mis om 8 uur en na een ontbijt bij onze gastvrije familie reden we verder tot ons startpunt, Bayonne. Zo konden we pas rond het middaguur ons ijzeren ros, de fiets, bestijgen. Onze eerste

stempel haalden we in de kathedraal van Bayonne, daarna fietsten we naar Saint-Jean-de-Luz, waar we nog net voor de Tour de France de brug over La Nivelle konden oversteken. Enkele enthousiaste supporters van de Tour moedigden ons hieraan. We volgden de Camino del Norte: wat een prachtig uitzicht over de Atlantische Oceaan! Door het late vertrek konden we onze camping niet meer bereiken en we besloten te overnachten op een veld langs een rustig weggetje.

Dinsdag verlieten we de Camino del Norte (en de zeekust) en reden het binnenland in naar Loyola. Daar bezochten we de basiliek van de heilige Ignatius. Deze basiliek is naast het kasteel van de Loyola's gebouwd, daar waar Ignatius geboren is en zich bekeerde. We ontmoetten hier nog een andere traditionele priester, die vol van de figuur van Ignatius, diens tocht van Loyola naar Manrese en dan naar Rome wilde lopen. Tegen de avond kwamen we aan op onze geplande overnachtingsplaats: het meer bij Landa. De verloren kilometers van de vorige dag waren ingehaald! Hier konden we genieten van het prachtige meer terwijl we onze spaghetti kookten.

De volgende ochtend namen enkele vroege vogels een frisse duik in het meer. We fietsten door Vitoria-Gasteiz, de hoofdstad van Baskenland en bereikten 's middags Miranda del Ebro, onze eerste halte in Castilië. Daar ontmoetten we voor het eerst een vriendelijke Italiaan die ook per fiets onderweg was naar Santiago. Na een hele dag langzaam klimmen bereikten we in de vroege avond de camping in Monasterio de Rodilla. Donderdagochtend vertrokken we naar Burgos, de stad van El Cid. Onderweg kwamen we dezelfde Italiaan van gisteren tegen. Ondertussen waren bij één fiets steeds meer spaken aan het springen en geen fietsmaker die het wilde of kon repareren.



Bij de fietswinkel in Burgos kwamen we opnieuw dezelfde Italiaan tegen. Toeval of niet? Ten slotte besloot de jongen zijn oude fiets te verkopen en een nieuwe te kopen. We bezochten de kathedraal van Burgos en konden vanaf nu de Camino Frances volgen. De echte voetgangerscamino was soms moeilijk te volgen met de fiets: veel grote stenen en steile hellingen. Aldus stelden we ons al snel tevreden met de geasfalteerde wegen in de buurt. Vrijdagavond arriveerden we op een camping bij León. Hier maakten we graag van het zwembad gebruik.

Zaterdagochtend daalden we eerst af naar de kathedraal van León. We ontbeten er en fietsten daarna verder naar Astorga. Vanaf hier tot de avond was het een zware rit. We bereikten de top van de Monte Irago op 1560 meter hoogte. Daarna volgde gelukkig één lange afdaling van wel 1100 hoogtemeters tot voorbij El Acebo de San Miguel. Tijdens deze afdaling bleek dat de remmen van één fiets niet meer goed werkten. Gelukkig is alles wel goed gekomen. Omdat het al laat was en we niet meer in de Albergue's terecht konden en ook een boer ons niet op zijn veld wilde, besloten we onze tentjes gewoon langs de camino op te zetten. De volgende ochtend stonden we vroeg op, want we hadden weer een lange rit te gaan. We beklommen de Altitudado Paio: opnieuw een klim van bijna 1000 hoogtemeters. 's Avonds bereikten we op tijd het oude benedictijnenklooster Samos, waar een Australische priester van de FSSPX, die ook op weg was naar Santiago, de H. Mis opdroeg.

Maandagnamiddag bereikten we na een kortere rit de oude Romeinse stad Lugo. We hadden hier

op dinsdag een rustdag ingepland en maakten van de gelegenheid gebruik om de stad te bezoeken. Ook kwamen de drie fietsers, die al eerder vanuit Antwerpen vertrokken waren, hier weer bij ons. Dinsdagavond na de H. Mis aan het altaar van Onze-Lieve-Vrouw in de kathedraal dineerden we allen in een gezellig restaurantje in Lugo, samen met familie Van Eekert, die voor ons het busje van Bayonne naar Santiago wilde rijden. Eindelijk na de laatste dag fietsen bereikten we Santiago de Compostella! Wat een vreugde was er toen we de kathedraal van Santiago in zicht kregen. Toen we uit de kathedraal kwamen zagen we... dezelfde Italiaan als in Burgos juist aankomen. Een blij weerzien! Hij is met ons naar de H. Mis van E.H. De Bruyn geweest. We danken de heilige Jacobus voor deze bedevaart en zijn bescherming onderweg en kijken verheugd terug op al deze geweldige herinneringen.



De dappere vrouwen die de 60 km tussen de Hemelstraat en het Mariapark in Meerseldreef op 19 augustus gefiets hebben. Het was een vrome en gezellige activiteit. De datum voor volgend jaar staat al vast!



# Sint Omaar en Sint Bertinus

resp. †670, feestdag 9 sept.; †ca. 700, feestdag 5 sept.



---

Br. René Maria

---

Sint Omaar is de belangrijkste geloofsverkondiger geweest in de kuststreken van Noord-Frankrijk en Vlaanderen. Hij werd door Bisschop Acharius aangesteld als eerste bisschop van Terwaan, de hoofdstad van het volk der Morini en hij heeft dit met zijn helpers bekeerd. Morini komt van het oud Keltische woord 'mor' en betekent 'zee'. Dit is het volk langs de zee kust tussen de IJzer in West-Vlaanderen en de Kwinte (Canche) in Frankrijk. Rond het jaar 300 komen in dit gebied de HH. Fuscianus en Victoricus en hebben hun verkondiging er met de marteldood bezegeld. Een eeuw later heeft ook de H. Victricius, Bisschop van Rouaan, zich het lot van dit volk aangetrokken en heeft er gepreekt. Maar veel blijft er niet over wanneer in de vijfde eeuw de heidense Vandalen, Sueven, Alanen en tenslotte de Franken als een storm door deze streken komen. Het volk der Morini leeft vermengd met de Germaanse stammen terug in het heidendom. Pas na de bekering van Clovis, die gedoopt wordt in 496, wordt het geloof in dit deel van het rijk van de Franken opnieuw gepreekt. St. Remigius zendt er twee ijverige priesters heen, Antimond en Athalbert, die er werken tussen 500 en 552. Maar zij hebben weinig succes en hebben geen opvolgers om hun werk voort te zetten. De bekering van deze gebieden zal nu gebeuren door St. Omaar en zijn helpers.

Audomarus (Omer of Omaar) is de enige zoon van Friulph en Domitilla, die beide van adelstand zijn en volgens de oude bronnen in het gebied van Konstanz (D) leefden (tegenwoordig denken sommigen dat het Coutance (F) moet zijn). Hij wordt goed opgevoed en na de dood van zijn moeder rond het jaar 617 spoort hijzelf zijn vader aan met hem in te treden in het klooster Luxeuil, waar de H. Eustasius de H. Columbanus is opgevolgd. In dit grote klooster leven meer dan 500 monniken en

het wordt overal geroemd. In de twintig jaar dat hij er verblijft verwerft hij er bewonderenswaardige deugden en een grote geleerdheid. Omaar raakt ook aan het hof gekend. Koning Dagobert en Bisschop Acharius van Doornik-Noyon willen Omaar zenden om het volk van de Morini te bekeren. Terwaan, de hoofdstad van de Morini, wordt de plaats waar Omaar zal werken. Hij wordt de eerste bisschop van Terwaan in het jaar 637. Omaar leert de Morini de weg ten hemel en moedigt hen aan met eigen handen het kruis op de ruïnes van hun heidense tempels te plaatsen. Hij begint met het geloof van zijn kleine kudde te reinigen van verkeerde denkbepelden en zeden. Hij laat dit vergezeld gaan van werken van barmhartigheid en gebed. Omaar maakt het zich tot wet iedere plaats in zijn bisdom van tijd tot tijd te bezoeken. Hij onderricht daarbij onwetenden in de Godsdienst en verstevigt het Rijk Gods in de harten van diegene die al tot het geloof zijn gekomen.

Een edelman, Adroald genaamd, heeft geen kinderen en wil al zijn goederen tot eer van God en troost van de armen afstaan. Hij schenkt Omaar de plaats Sithiu. Dit bevalt Omaar zeer, want de plaats is eenzaam. Hij bouwt daar op een kleine heuvel een kapel ter ere van St. Maarten. Nu krijgt Omaar versterking van drie monniken uit Luxeuil; Bertinus, Mommolenus en Ebertamnus. Zij stichten bij de Martinuskapel op de heuvel ook een klooster, dit wordt het oude klooster genoemd (tegenwoordig heet het St. Mommelin). Mommolenus is de eerste abt van dit oude klooster. Het groeit voorspoedig, zodat Bertinus al na 8 jaar een plaats voor een nieuw, groter klooster moet gaan zoeken. Hij vraagt God om zijn wil te doen kennen en Bertinus (met zijn onafscheidelijke gezelschap Odon) gaat scheep in een boot zonder zeilen. Al psalmodiërend drijft het schip een eind op de rivier de Aa. Bij het



psalmvers “Dit is de rustplaats voor eeuwig, hem heb ik gekozen tot mijn woonplaats,” (Ps. 132) komen zij bij een eiland en met toestemming van Omaar bouwen zij hier op de heuvel een klooster en een kerk die zij St. Petrus toewijden, terwijl iets verderop een Onze-Lieve-Vrouwekerk gebouwd wordt. Wanneer de H. Eligius, bisschop van Noyon en Doornik, sterft, kiest men Mommolenus als opvolger. Zijn levensbeschrijver vermeldt dat hij Latijn, Gallisch en ook het Teutoons (Diets) spreekt, zoals de mensen in de streek van de Morini. Bertinus wordt in plaats van Mommolenus abt van het nieuwe klooster. Ondertussen gaat St. Omaar voort in zijn bisdom iedere plaats te bezoeken. Hij verblijft telkens juist lang genoeg om ongelovigen bekend te maken met het Christendom en de gelovigen aan te sporen tot de volmaaktheid. Zijn prediking heeft extra kracht door de wonderen en genezingen die ermee gepaard gaan. Wanneer St. Omaar oud is, wordt hij blind. Hij is nu vrijer voor de meditatie, maar kan niet meer alle functies van bisschop waarnemen. Daarom neemt hij een helper, Drausion. Ondanks zijn blindheid bezoekt St. Omaar nog steeds de plaatsen in zijn bisdom. Op een van deze bezoeken krijgt hij koorts. Hij beseft dat zijn laatste uur geslagen heeft, staat op van zijn bed en laat zich naar de kerk voeren. Daar voor het altaar bidt hij nog lang voor zichzelf en al de zielen aan hem toevertrouwd. Hij ontvangt het Lichaam en Bloed van Onze Heer, geeft zijn laatste heilzame vermaningen aan de omstanders, heft zijn ogen ten hemel en zegt: “Ik bid, mijn kinderen, de oneindige barmhartigheid van de Almachtige mij de genade te geven om jullie allen gelukkig in zijn Rijk te mogen zien.” Men brengt hem dan weer naar zijn bed, waar hij blijft bidden tot het laatste moment. Hij sterft in Waferant, een plaats dichtbij het tegenwoordige St. Omer op 9 september rond het jaar 670.

Wanneer Bertinus de dood van St. Omaar verneemt, komt hij met de monniken en geestelijkheid zijn lichaam halen. Hij brengt het naar Sithiu, terwijl zij psalmen en hymnen zingen, en begraaft het in de kerk van Onze Lieve Vrouw, zoals de heilige het voor zijn dood gevraagd heeft. Hier gebeuren veel wonderen. De stad die rond de Onze-Lieve-Vrouwekerk ontstaat wordt nadien St.-Omer genoemd. Drausion volgt hem op als bisschop.

Bertinus, de heilige abt, brengt het klooster tot grote bloei. Ene graaf Walbert, heer van Arce (bij St.-Omer) en van Poperinge (bij Ieper), neemt het geloof aan en schenkt aanzienlijke goederen aan de H. Bertinus. Sindsdien heeft het Bertinusklooster een priorij in Poperinge. Bertinus

sterft rond het jaar 700. Wanneer een eeuw later de Noormannen alles plunderen, zijn de relieken van Omaar en Bertinus verstoep en worden zo bewaard. Verschillende kerken in West-Vlaanderen krijgen Audomarus of Bertinus als patroon. Gedurende de gehele middeleeuwen en daarna bloeit het klooster van St. Bertin, tot het door de Franse revolutionairen wordt vernield; ook hun relieken gaan erbij verloren. Nu is er enkel een ruïne zichtbaar. Desondanks heeft het zijn taak als bakermat en brandhaard van het Christendom voor de Morini volbracht. Andere kloosters moeten deze taak voortzetten.

#### BRONNEN

- ‘Vies des Pères, Martyrs et autres principaux saints’ Alban Butler, nouvelle edition par Kanunnik de Ram, tome V, Imprimerie M. Vanderborcht, Brussel 1848. (5 september St. Bertin; 9 september St. Omer).
- ‘Acta Sanctorum Ordine S. Benedicti’ in seacolorum classis distributa, seacula II quod est ab anno Christi DC ad DCC, Lucas d’Achert et Joh. Mabillon, Uitgeverij Carolus Savreux, Paris.
- ‘Met de heiligen het jaar rond’ Dom Huyben osb en Dom Scheerman osb e.a., deel 3, Uitgeverij Paul Brand, Bussum 1949.
- Jaar600SintBertinus.pdf ([tneerhofvzw.be](http://tneerhofvzw.be)).



Links: de H. Bertinus  
Onder: de H. Omaar



# Aankondigingen

**ZA 9.9** Start catechismus voor de kinderen in de Hemelstraat  
H. Mis om 8.30 u.

**ZO 10.9** Maria Bambinahulde in de Hemelstraat na de H. Mis

**ZO 10.9** Geestelijk concert in de Hemelstraat om 17 u.

**WO 13.09** Start van de catechismus voor de kinderen in Bierbeek

**WO 20.09** Militia Immaculatæ voor mannen  
Bijeenkomst MI in Antwerpen  
• H. Mis om 20.00 u.  
• Voordracht: 'Vlaamse missionarissen'

**ZA 30.09** Start van de catechismus voor de kinderen in Gent  
• 9.00 u. H. Mis  
• 10.00 u. Catechismus

**ZA 7.10** Bedevaart naar Banneux

**VR 13.10** Mariahulde Klein-Antwerpen

**VR 27.10** Gezinsweekend te Helvoirt (NL)  
Tot 29 oktober — kosten: €250 per gezin  
Info: jacintha\_groot@live.nl

**ZO 5.11** Parochiemaaltijd in de Hemelstraat

**Retraites**  
Mariale retraite  
• 11/09 – 16/09

**BEDEVAART NAAR BANNEUX**  
ZATERDAG, 7 OKTOBER 2023

Spiegel van gerechtigheid, bid voor ons

**9u00: Rozenkransomgeng**  
Verschijningskapel

**10u30: Plechtige H. Mis**  
Kerk "Maagd der Armen" - Biechtgelegenheid

**12u30: Picknick of warme maaltijd**  
Hospitaliteit - "Notre Dame"  
Soep + koffie: €5  
Warme maaltijd\*: volwassen €20/  
kind €12 (< 12 jaar)

**14u00: Vertrek naar Tancrémont (5 km)**  
Sint-Franciscuskapel

**16u30: Verering van het Heilig Kruis te Tancrémont**

Bus\*: vertrek om 7u uit Brussel of Antwerpen - €12/pers.

Reservatie voor 15 september voor de bus en maaltijd\*:  
benelux.bedevaart@fssp.be - 0472/37.13.69 - C. Windels

IBAN BE43 0016 4233 6201 - VZW Pius X

[www.fssp.be](http://www.fssp.be)

HTTPS://WWW.FSSPX.BE AANMELDEN — VIA WEBSITE OF QR VRAGEN — [GEZINSWEEKEND@FSSPX.BE](mailto:GEZINSWEEKEND@FSSPX.BE)'."/>

FSSPX  
**GEZINSWEEKEND**  
OPVOEDEN VOOR DE EEUWIGHEID

Volzet voor de 3 dagen!  
Alleen inschrijving voor zaterdag nog mogelijk

**27-29 OKTOBER 2023**  
IN HET EMMAUSKLOOSTER TE HELVOIRT (NL)

€250 PER GEZIN

INFO — [HTTPS://WWW.FSSPX.BE](https://www.fssp.be)  
AANMELDEN — VIA WEBSITE OF QR  
VRAGEN — [GEZINSWEEKEND@FSSPX.BE](mailto:GEZINSWEEKEND@FSSPX.BE)

# FSSPX in de Benelux

## 1. Antwerpen Priorij van het Allerheiligste Sacrament

Hemelstraat 23, 2018 Antwerpen  
Tel. : +32 (0)3 229 01 80  
e-mail: [hemelstraat.info@fsspx.be](mailto:hemelstraat.info@fsspx.be)

**Zon- en feestdagen**  
Gelezen H. Mis 7.30 u.  
Hoogmis 10.00 u.

**Weekdagen**  
Ma, Di, Do, Vr 18.30 u.  
Wo 7.30 u.  
Za 10.00 u.

Aanbidding Ma, Di, Do, Vr 17.00 - 18.30 u.

## 2. Gent Sint-Amanduskapel

Kortrijksesteenweg 139, 9000 Gent  
Tel. : +32 (0)3 229 01 80

**Zon- en feestdagen**  
Hoogmis 10.00 u.

## 3. Brussel Christus Koning Priorij

Eendrachtstraat 37, 1050 Brussel  
Tel. : +32 (0)2 550 00 20  
e-mail: [info@fsspx.be](mailto:info@fsspx.be)

**Zon- en feestdagen**  
Gelezen H. Mis —

**Weekdagen**  
Gelezen H. Mis 7.15 u.  
Dinsdag 8.30 u.

## 4. Brussel St. Jozefkerk

Square Frère Orban 1040 Brussel  
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

**Zon- en feestdagen:**  
Gelezen H. Mis 8 u.  
Hoogmis 10.30 u.

**Weekdagen**  
Gelezen H. Mis 18.00 u.

## 5. Namen Kapel Saint-Aubain

Rue Delvaux 8, 5000 Namur  
Tel. : +32 (0)2 550 00 20

**Zon- en feestdagen**  
H. Mis 9.00 u., 10.30 u.

**Weekdagen**  
Zaterdag 10.00 u.

## 6. Quiévrain Carmel du Sacré-Coeur

Rue des Wagnons 16, 7380 Quiévrain  
Tel. : +32 (0)65 45 81 65

**Zon- en feestdagen**  
Hoogmis 10.00 u.

**Weekdagen**  
Gelezen H. Mis 8.00 u.

## 7. Steffeshausen Heilig Hartkerk

Steffeshausen 5, 4790 Burg Reuland  
Tel. : +32 (0)80 420 197  
e-mail: [vog.pius5.asbl@hotmail.com](mailto:vog.pius5.asbl@hotmail.com)

**Zon- en feestdagen**  
Hoogmis 9.30 u.

## 8. Gerwen Priorij St. Clemens

Heuvel 23, 5674 RR Nuenen -Gerwen  
Tel. : +31 (0)40 283 45 05  
e-mail: [stichtingsintjozef@fsspx.nl](mailto:stichtingsintjozef@fsspx.nl)

**Zon- en feestdagen:**  
Hoogmis 10.30 u.

**Weekdagen**  
Ma, Di, Do 18.30 u.  
Wo, Vr 7.15 u.  
Za 8.30 u.

## 9. Leiden Kapel Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans

Sumatrastraat 197, 2315 BD Leiden  
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

**Zon- en feestdagen**  
Hoogmis 10.30 u.

**Weekdagen**  
Vr 19.00 u.  
Za 9.00 u.

## 10. Utrecht Sint Willibrordkerk

Minrebroederstraat 21, 3512 GS Utrecht  
Tel. : +31 (0)40 283 45 05

**Zon- en feestdagen**  
Hoogmis 10.30 u.

**Weekdagen**  
Vr 18.30 u.  
Za 9.00 u.

## 11. Kerkrade (Duitstalig) Kerk St. Maria ter Engelen

Pannesheiderstraat 71,  
6462 EB Bleijerheide/Kerkrade  
Tel. : +31 (0)45 567 13 97

**Zon- en feestdagen**  
Gelezen H. Mis 8.30 u.  
Hoogmis 10.00 u.

De erediensten worden verzorgd door  
de priesters van de Priorij St. Bonifacius  
Bottroper Strasse 295,  
D-45356 Essen  
Tel. : +49 (0) 20 166 49 22

## 12. Luxemburg Kapel Saint Hubert

Lameschmillen, 3316 Bergem  
Tél. : +352 (0) 6 21 37 84 14  
Tél. : +32 2 550 00 20

**Zon- en feestdagen**  
Hoogmis 8.30, 10.30 u.

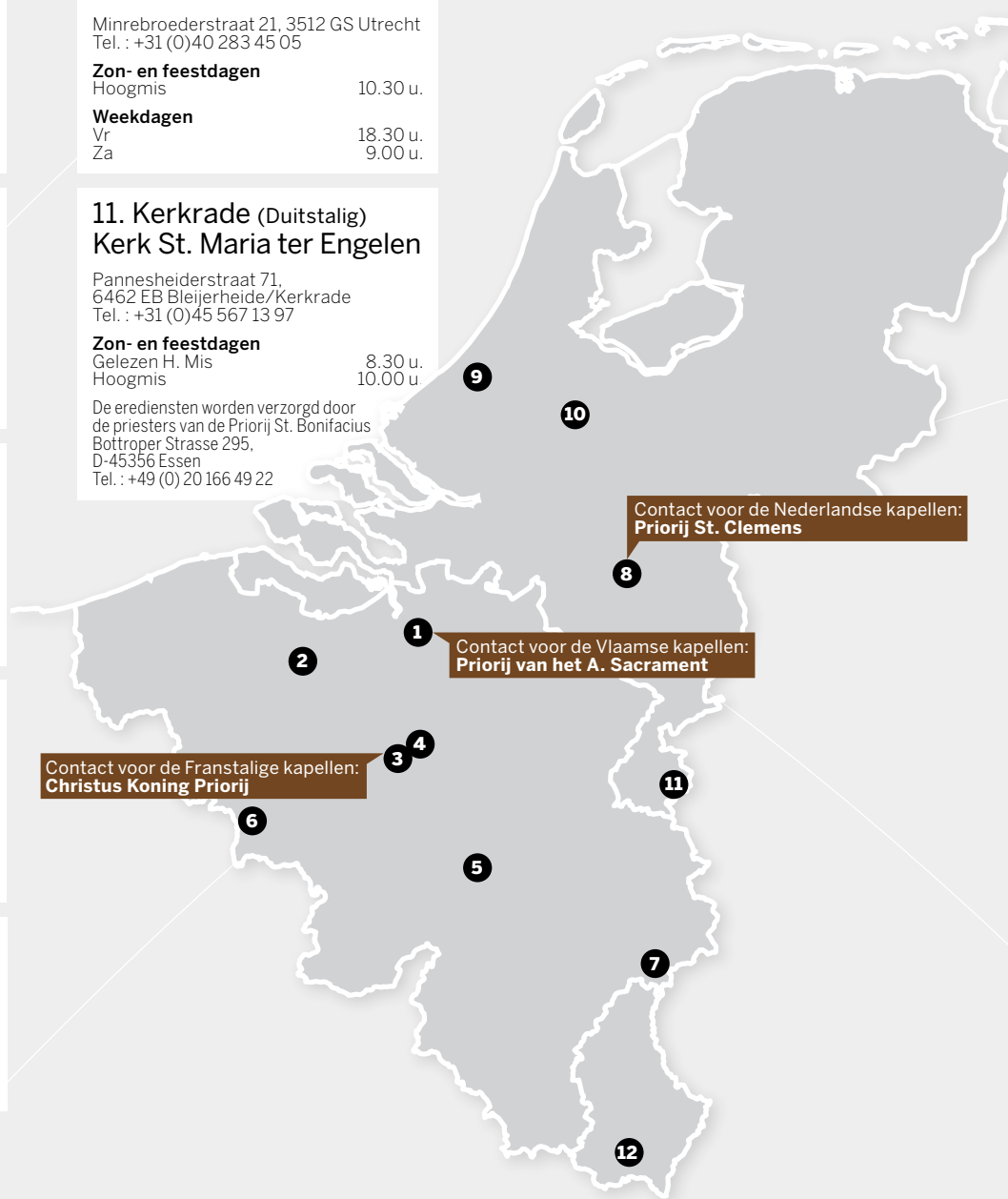
### De Monstrans

is het mededelingenblad van de  
Priesterbroederschap Sint-Pius X,  
van de  
Priorij van het Allerheiligste Sacrament,  
Hemelstraat 23,  
2018 Antwerpen.

**Verantwoordelijke uitgever**  
E.H. Joseph Verlinden, Prior

De Monstrans wordt  
u thuis opgestuurd,  
indien u het ons laat weten.

**Om de FSSPX in ANTWERPEN te steunen**  
IBAN : BE84 4062 0609 1159



Priesterbroederschap Sint-Pius X



F S S P X

De Priesterbroederschap Sint-Pius X (*Fraternitas Sacerdotalis Sancti Pii Decimi* – afgekort: FSSPX) is een internationale broederschap van bijna 700 priesters, gesticht in 1970 door Mgr. Lefebvre. Haar voornaamste doel is de vorming en ondersteuning van priesters. Zij heeft ook broeders, zusters en een derde orde voor leken.

Het doel van de Priesterbroederschap Sint-Pius X is het Katholieke geloof te bewaren in haar volheid en zuiverheid, door niets te veranderen, niets toe te voegen of niets weg te nemen van de waarheid, die de Kerk altijd heeft geleerd, en deugden ervan te verspreiden, vooral door het Rooms-Katholieke priesterschap. Een authentiek geestelijk leven, de sacramenten en de traditionele liturgie zijn de voornaamste middelen om de deugd en heiligheid te koesteren, en om het goddelijk leven van de genade tot de zielen te brengen.

*De Monstrans* probeert een kanaal voor het werk van de Priesterbroederschap Sint-Pius X in Vlaanderen te zijn om zielen te bereiken. We trachten te helpen om het geestelijk leven te verdiepen, de geschiedenis van het Christendom te begrijpen en het koningschap van Christus Koning in de Christelijke samenleving te herstellen in elk aspect.